

Schoolondersteuningsplan OBS De Kikkenduut

Voorwoord

Voor u ligt het Ondersteuningsplan van OBS de Kikkenduut. In dit plan kunt u zien hoe wij de zorg op onze school vorm geven en organiseren.

De missie van onze school is om voor elk kind passend onderwijs te arrangeren. Hierbij brengen wij de extra zorg zoveel mogelijk naar de leerling. Daar waar dat niet mogelijk is, brengen wij de leerlingen naar de zorg.

De missie willen we bereiken door:

- Onderwijs van goede kwaliteit te realiseren. Dat doen we door ons in ons onderwijs te baseren op bewezen leerprincipes:
 - werken volgens de principes van Rosenshine en EDI
 - hoge verwachtingen hebben
 - heldere doelen stellen
 - voortdurend geven van directe feedback
- Door te werken volgens de principes van handelingsgericht werken.
- Versterking van het handelen van de leerkracht in de klas.
- De goede zorgstructuur te handhaven.

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Visie	4
2. Organisatie van de zorg	5
2.1 Ondersteuningsstructuur/ HGW model	
2.2 Leerroutes	
2.3 Instroom en zorgplicht	
2.4 Verhuizing/overgang naar een andere school	
3. Zorgniveaus	9
4. Specifieke onderwijsbehoeften	13
4.1 Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong	
4.2 Kinderen met een ontwikkelingsachterstand	
4.3 Kinderen met dyslexie	
4.4 Verlengen/Doubleren	
5. Taken en verantwoordelijkheden t.a.v. zorg en begeleiding	18
5.1 De groepsleerkracht	
5.2 De onderwijsassistent	
5.3 De intern begeleider	
6.4 De directeur	
6. Ondersteuningsteam	21
7. Externe ondersteuning	23
8. Sociaal-emotionele ontwikkeling	24
9. Dossiervorming en registratie	26
10. Toetsing	27

1. Visie

Onze school is een school in beweging, een school midden in de maatschappij. Een werkplek die open staat voor iedereen. Zoals de maatschappij steeds onderhevig is aan verandering, zo is dat ook met het onderwijs.

Onze taak is kinderen bewust te maken van datgene wat om hen heen gebeurt.

Daarom staat het welzijn van het kind centraal. Niet iedereen hoeft hetzelfde te leren. Een optimale en harmonische ontplooiing van het kind is een voorwaarde. Niet alleen op intellectueel gebied, maar ook op het sociale en bijvoorbeeld het artistieke vlak. Daartoe zal de school een verscheidenheid aan leersituaties moeten scheppen. De verschillen in eigenschappen, prestaties en gedrag leiden tot kritisch inzicht. De kinderen leren verantwoordelijkheid te dragen voor zichzelf en voor anderen.

Kinderen moeten zich veilig voelen en elkaar leren helpen. Ze hebben elkaar nodig!

Wij vinden voor alle kinderen daarom deze waarden van groot belang:

eigenheid (ik),

zelfontplooiing (groei)

saamhorigheid (samen met jou)

Samen vormt het de kernwaarde van onze school in de zin:

‘Ik groei samen met jou’.

Zo proberen we een leefwereld te scheppen, waarin kinderen zich thuis voelen en waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Daarom zorgen wij voor een omgeving waarin ontmoetingen kunnen plaatsvinden, niet alleen met mensen maar ook met dieren, planten en dingen die een uitdaging voor ze kunnen zijn. Een uitnodiging om te willen leren.

Dat doen wij samen met de ouders. Wij zien ouders als waardevolle partner, waarbij we uitgaan van een educatief partnerschap. Dat wil zeggen dat de leerkracht inbreng heeft als onderwijsprofessional en de ouder als ervaringsdeskundige. Vergroten van partnerschap met ouders, o.a. middels betrokkenheid bij het zorgteam en besprekingen met de consulent plein 013, draagt bij aan de manier waarop wij met de ouders samen willen werken in het belang van alle kinderen.

De leerkracht is eigenaar van de groep en van groot belang in het verwezenlijken van de uitgangspunten. ‘De leerkracht centraal’ is een slogan waar wij ons helemaal in kunnen vinden. De leerkracht begeleidt de leerlingen in het ontwikkelen van een autonome en verantwoordelijke persoonlijkheid. Het leren van en met elkaar als team is uitgangshouding. Verschillen tussen leerlingen en leerkrachten worden erkend.

De zorg voor de leerlingen in de groep is ten allen tijde een verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht.

De ondersteuning vindt zoveel mogelijk in de klas plaats, waarbij de groepsleerkracht zoveel mogelijk de extra ondersteuning zelf organiseert. Op deze manier blijft de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de leerkracht bij de leerling optimaal, waardoor continuïteit in de ondersteuning gewaarborgd is.

2. Organisatie van de zorg

2.1 Ondersteuningsstructuur/ HGW model

Op obs de Kikkenduut willen we dat de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van de leerlingen goed is. Daarom hebben we gekozen voor een systematische manier van werken, waarbij het onderwijsaanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Door te werken volgens de HGW cyclus worden behoeften duidelijk, wordt de ontwikkeling gezien en kunnen leerlingen gestimuleerd worden, zodat ze echt tot leren komen en zich verder kunnen ontwikkelen.

Groepskaart en didactische groepsoverzichten

Het schooljaar start met een overdracht door de vorige leerkracht. Ter voorbereiding op deze overdracht is de groepskaart bijgewerkt en zijn de groepsoverzichten geëvalueerd.

Op de groepskaart staan alle relevante gegevens van de kinderen, zowel pedagogisch als didactisch en staat kort vermeld op welke wijze de leerling extra ondersteuning heeft gekregen.

De groepsoverzichten geven een beeld van het huidige didactische functioneren van de leerling. Er zijn overzichten van rekenen, spelling en technisch lezen. Hierop worden de doelen voor het komende half jaar vermeld, en kan de leerkracht belemmerende en bevorderende factoren en onderwijsbehoeften vermelden.

Op basis van het bovenstaande worden per kind de doelen vastgesteld voor het komende halfjaar, en worden leerlingen ingedeeld in een bepaalde groep: de basisgroep, de intensieve groep of de verdiepte groep. Deze groepen kunnen per vakgebied verschillen.

Ook wordt op het groepsoverzicht aangegeven in welk zorgniveau de leerling zich bevindt. We maken onderscheid tussen basisondersteuning (zorgniveau 1 en 2), extra ondersteuning (zorgniveau 3 en 4) en speciale zorg (zorgniveau 5)

Bovenstaande indelingen zijn niet statisch, het groepsoverzicht is een werkdocument wat steeds kan worden bijgesteld.

Groepsbesprekingen

Vier keer per jaar vinden groepsbesprekingen plaats. Hiervoor worden de groepsoverzichten, de analyses uit ESIS van methode-onafhankelijke toetsresultaten, analyses van methodegebonden toetsen (groepsmap) en observaties door leerkracht en/of lb'er gebruikt.

1. Oktober De groepsleerkracht bespreekt pedagogische en didactische knelpunten met de lb'er
2. Februari De toetsresultaten van het Cito LVS worden besproken.
3. April De groepsleerkracht en de lb'er bespreken aandachtspunten voor de laatste periode van het schooljaar: zitten we nog op koers richting de doelen einde schooljaar, zijn bijstellingen nodig
4. Juni De toetsresultaten van het Cito LVS worden besproken.

Klassenbezoeken

De lb'er kan op verzoek van de leerkracht of op verzoek van de teamleider een klassenbezoek inplannen, daarnaast bezoekt de lb'er minimaal in elke periode elke groep één keer.

De leerkracht kan voorafgaand aan het klassenbezoek punten of leerlingen aangeven die hij/zij graag bekeken wil hebben in de observatie en/of besproken wil hebben in de nabespreking.

Aandachtspunten voor klassenbezoek:

- Aandacht voor start van het schooljaar, sterke start, overdracht leerlingen vanuit vorig schooljaar, inrichting klaslokaal (augustus/september).
- Pedagogisch klimaat, klassenmanagement/ EDI (oktober/december)

- Data-analyse van Cito op en groeps- en op leerling niveau. Hoe zet leerkracht plan van actie in de groep? (februari/ maart)
- Klassenmanagement/EDI en terugblik op jaar met aandacht voor overdracht naar volgende leerkracht. Elke observatie wordt door Intern Begeleider en leerkracht nabesproken op bovenstaande punten. Vanuit de nagesprekken kunnen Intern Begeleider en leerkracht beslissen om een leerling of een groepje leerlingen als leerlingbespreking in te brengen in het leerteam.

Leerling besprekingen

Een leerlingbespreking vindt in eerste instantie plaats in het leerteam. Daarnaast kan een leerkracht op basis van een ondersteuningsvraag de ib'er consulteren.

Vanaf ondersteuningsniveau 3 is de ib'er altijd betrokken bij de leerling.

Andere besprekingen:

- leerlingen met arrangementen en ontwikkelingsperspectieven: hierbij sluiten de IB'er, leerkracht, ouders en waar mogelijk de consultant van Plein 013 aan. De IB'er en de leerkracht zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van de vorderingen in het leerlingvolgsysteem.
- leerlingen in trajecten met ONL dyslexiebehandelaar : hierbij sluiten de dyslexiebehandelaar, de leerkracht, de ouders en waar nodig het kind aan. De IB'er optioneel.

Trendanalyses

Twee keer per jaar, in februari en juni analyseert het team op groepsniveau en op schoolniveau de leeropbrengsten en benut de uitkomsten in de planning van het onderwijsaanbod in de komende periode.

Weekplanning

Alle leerkrachten gebruiken een weekplanning bij het voorbereiden van hun lessen en de planning van hun onderwijs.

Dit werkdocument ligt op hun bureau en biedt houvast voor de hele week; aan welke doelen werk ik deze week, hoe verdeel ik de leertijd zo optimaal mogelijk over de vijf dagen, Wanneer plan ik welke les, voor welke leerlingen moet ik iets meer of minder, of anders doen enz.

De Ib'er maakt ieder jaar een ondersteuningskalender met de gehele planning rondom de zorg.

2.2 Leerroutes

Leerroute 1

Deze bestaat uit leerlingen met gemiddelde of bovengemiddelde cognitieve capaciteiten met een ernstige beperking. Deze leerlingen kunnen in principe na het primair onderwijs uitstromen naar de hogere vormen van voortgezet (speciaal)onderwijs: gemengde (gl) of theoretische leerweg (tl) in het vmbo, havo of vwo. Voor Passende Perspectieven rekenen zijn met name de leerlingen die doorstromen naar vmbo-tl/gl van belang. Het streven is dat zij referentieniveau 1F alsnog halen op twaalfjarige leeftijd. Op de specifieke onderdelen waarvan de doelen niet gehaald worden vanwege hun beperking worden hulpmiddelen ingezet.

In leerroute 1 blijven alle in het referentiekader genoemde doelen van toepassing. Voor leerlingen die deze leerroute krijgen aangeboden, is belangrijk dat hen voldoende hulpmiddelen ter beschikking staan en dat bij toetsing rekening gehouden wordt met hun beperking.

Leerroute 2

De leerlingen uit deze groep hebben minder cognitieve capaciteiten dan de leerlingen in leerroute 1. Naast de cognitieve beperking kunnen ook een fysieke, zintuiglijke beperking of een gedragsstoornis een rol spelen bij het achterblijven van de resultaten. Het betreft leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften die na het primair onderwijs (inclusief so en sbo) doorgaans doorstromen naar vmbo-b/k, al dan niet met leerwegondersteuning. Deze leerlingen halen 1F niet aan het eind van het basisonderwijs maar zijn wel een eind op weg en kunnen doorgroeien in het vervolgonderwijs. Daar halen zij 1F alsnog op bijvoorbeeld 14-jarige leeftijd. Tevens is een fundament gelegd voor het halen van 2F op 16-jarige leeftijd voor het behalen van de rekentoets in VO. Voor deze leerlingen is leerroute 2 ontwikkeld. In leerroute 2 zijn sommige doelen lichtblauw, zie publicatie doelenlijsten (Boswinkel et al.2012). De bij deze doelen behorende leerstof kan wel aangeboden worden, maar er hoeft in het primair onderwijs geen nadruk op te liggen. Door op deze manier tijd te creëren, kunnen de doelen die voor een goede aansluiting op het vervolgonderwijs van groter belang geacht worden meer nadruk krijgen.

Leerroute 3

De leerlingen uit deze groep, hebben lage cognitieve capaciteiten. Het zijn de leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte die doorstromen naar het praktijkonderwijs of vso arbeid. Voor leerlingen uit deze groep is het van belang in het primair onderwijs zoveel mogelijk functioneel met rekenen bezig te zijn. Ook in het vervolgonderwijs werken zij aan het alsnog behalen van referentieniveau 1F. Voor leerlingen uit deze groep is leerroute 3 ontwikkeld. Voor hen zijn keuzes in doelen gemaakt, met name met betrekking tot de functionaliteit van de doelen, de mate van formalisering en de eisen die worden gesteld aan automatisering/memorisering. Hoewel leerlingen die naar vso-zml doorstromen niet aan de referentieniveaus hoeven te voldoen, kunnen delen van leerroute 3 wel degelijk goed bruikbaar zijn in het zml.

2.3 Instroom en zorgplicht

Met de komst van passend onderwijs krijgen schoolbesturen zorgplicht. Dit houdt in dat ze verplicht zijn om een passende onderwijsplek te vinden voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Deze zorgplicht is opgenomen in de Wet passend onderwijs.

Wanneer ouders hun kind inschrijven op onze school, zal er voor of na de rondleiding een gesprek plaatsvinden met de directeur en/of de ib-er om de ondersteuningsbehoeften van het kind in kaart te brengen. Mocht er sprake zijn van bovengebruikelijke ondersteuningsbehoeften, dan zal er een vervolgesprek gepland worden om te bekijken of het ondersteuningsprofiel van de school passend

is bij de behoeften van de leerling. De bevindingen van het gesprek kunnen genoteerd worden in het schema van de 5 velden van IVO.

Na dit gesprek wordt in overleg met ouders bepaald of aanmelding op obs de Kikkenduut de juiste keuze is, gebaseerd op de match tussen wat er geboden kan worden en wat het kind nodig heeft.

Hoeveelheid aandacht/tijd	Hoe groot zijn de groepen? Zijn er extra handen: onderwijsassistenten, stagiaires, ouders
Onderwijsmateriaal	Welke extra onderwijsmaterialen zijn aanwezig?
Ruimtelijke omgeving	Welke ruimtes zijn beschikbaar? Zijn er speciale ruimtelijke voorzieningen?
Expertise	Welke teamexpertise is er? En welke specialistische expertise is aanwezig?
samenwerking instanties	Welke hulp van welke instelling kun je inschakelen? Welke hulp van een andere onderwijsinstelling kun je inschakelen?

2.4 Verhuizing / overgang naar een andere school

Als een leerling naar een andere school gaat, worden de volgende documenten overgedragen:

- Verhuisoverdracht (verslag bij vertrek naar een andere basisschool)
- Het laatste leerling-verslag
- Cito-gegevens uit ESIS
- Leesdossier
- Onderzoeksgegevens (indien van toepassing)

De gegevens worden alleen met toestemming van de betreffende ouders/verzorgers doorgegeven. Een kopie van de gegevens blijft ook bij ons op school, net als alle andere dossiers, nog vijf jaar bewaard.

Met betrekking tot ouders die hun kind naar een andere school willen laten gaan in dezelfde gemeente, niet als gevolg van verhuizing, maar als gevolg van onvrede of anderszins, dan zijn er bovenschools afspraken gemaakt hoe hiermee om te gaan. Directies hebben onderling overleg over de leerling en het gezin, over de hulpvragen en de onderwijsbehoeften. Er is geen overstap mogelijk zonder de ondersteuningsbehoeften goed in kaart te hebben, in verband met de bekostiging van de extra ondersteuning van de leerling.

3. Zorniveaus

De leerlingenzorg is geen individuele leerkrachtaangelegenheid, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het hele team. Het is belangrijk dat er een vaste procedure gevolgd wordt in geval van problemen bij leerlingen. Ook op deze manier komt de doorgaande lijn tot uitdrukking. In het geven van extra zorg volgen wij de 5 zorniveaus zoals deze zijn afgesproken binnen Opmaat. Door het hanteren van de zorniveaus hebben we de kinderen nog beter in beeld.

Aanpak

Alle leerlingen beginnen in zorniveau 1. Veel van hen zullen daar blijven zitten (minimaal 85%), voor een aantal leerlingen zal meer zorg nodig zijn. Zij stappen over naar een hoger zorniveau. Zorniveau 1 en 2 behoren tot de basisondersteuning die de leerkracht moet bieden. Pas als zorniveau 1 t/m 4 zijn doorlopen, komt een andere vorm van onderwijs in beeld. Jaarlijks verwijzen wij 1 % van onze leerlingen naar SO of SBO.

We onderscheiden 5 niveaus van zorg:

Basisondersteuning

Zorniveau 1:

Leerling ontwikkelt zich gemiddeld of goed in de instrumentele vakken en functioneert in de grote groep.

Zorniveau 2:

De leerling ervaart geringe leerproblemen op deelgebieden van de instrumentele vakken.

Extra ondersteuning

(voorheen zorniveau 3 en 4)

Zorniveau 3:

De leerling ervaart ernstige leerproblemen op een van de instrumentele vakken.

Zorniveau 4:

De problemen van de leerling zijn ernstig en hardnekkig.

Speciale zorg

zorniveau 5

De problemen van de leerling zijn dermate ernstig dat die de zorgbreedte van de school overstijgt.

Niveau		Omschrijving	Aanbod/voorwaarden
1.		De leerling krijgt zorg binnen de groep De leerlingen volgen het reguliere programma. De leerkracht neemt zelf beslissingen t.a.v. kleine aanpassingen in het programma. De leerkracht kan hiervoor consultatief collega's Raadplegen, bv in het leerteam	- De leerkracht geeft onderwijs op maat. Hij/zij richt het onderwijs zo in dat zoveel mogelijk tegemoet wordt gekomen aan de basisbehoeften en aan de didactische onderwijsbehoeften van alle kinderen. - De leerkracht geeft les aan de middengroep, heeft deze goed in beeld en stemt de leerstof af op het niveau van deze middengroep. Vrijwel alle kinderen volgen de instructie. - De instructies zijn zo kort mogelijk, aan een zo groot mogelijke groep, 'de middengroep'. De kinderen aan de onderkant van de middengroep (de intensieve

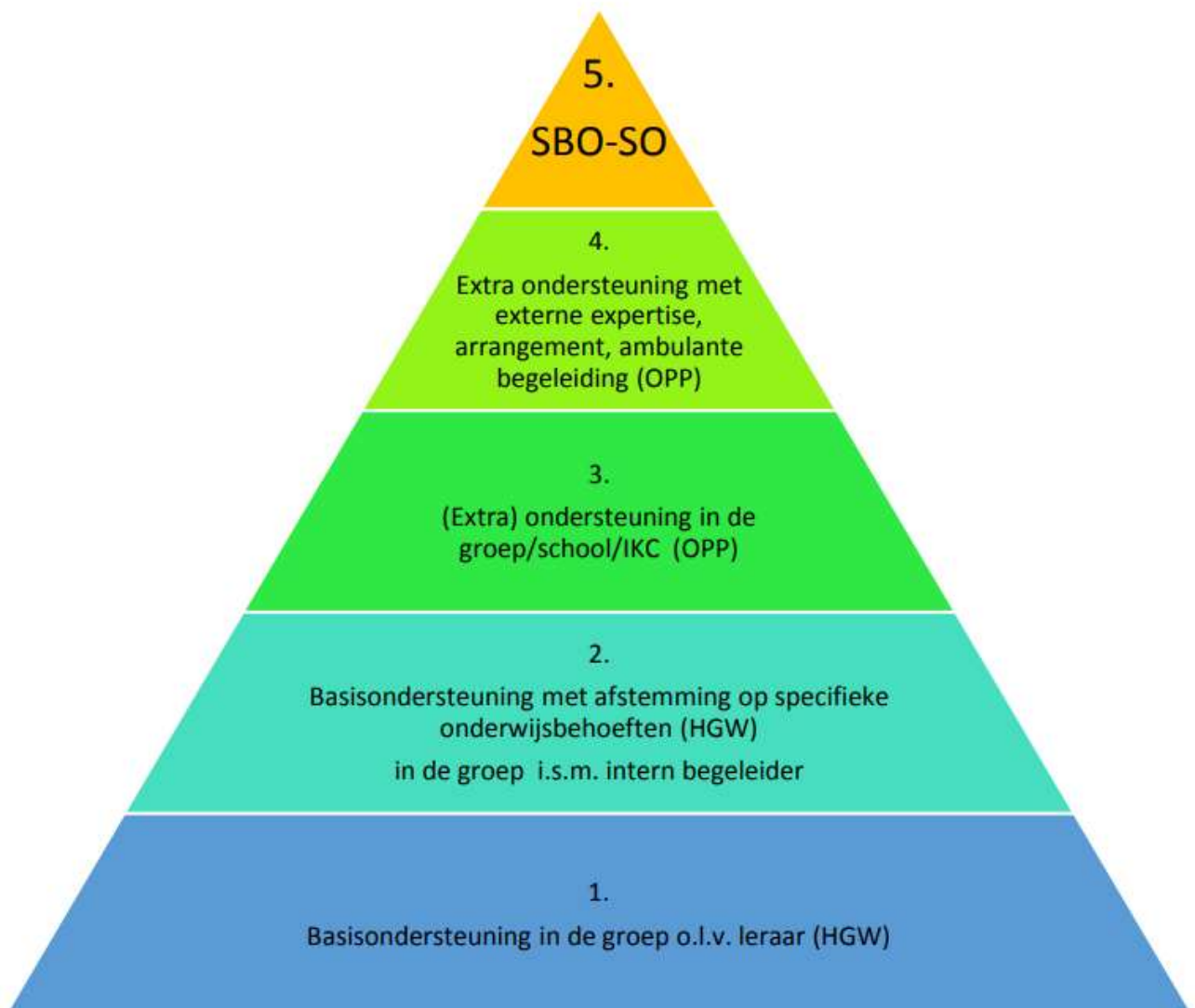
			groep) krijgen verlengde instructie, voor de kinderen aan de bovenkant van de middengroep (de verdiepte groep) is de instructie nog beperkter, wordt de leerstof gecompact en verrijkt. - De leerkracht beschikt over de vaardigheden om een goed klassenmanagement te kunnen voeren, een rijke leeromgeving in te richten, te observeren, en een diagnostisch gesprekje met kinderen te voeren. In de basiszorg verstaan we onder een diagnostisch gesprek, het gesprek dat de leerkracht met het kind voert n.a.v. een methodegebonden toets. - De leerkracht beschikt over didactische vaardigheden, geeft instructie volgens het DI model en registreert en analyseert gegevens.
2.		De leerling krijgt extra zorg. Hoe ziet die extra zorg eruit? - pre-teachen - verlengde instructie - uitbreiding leertijd: extra instructie en/of extra inoefentijd - compacten - verdieping - verbreding - tempodifferentiatie - F-lijn methode vanaf groep 5 - enz Door wie wordt de extra zorg geboden? Leerkracht, onderwijs-assistente, interne remedial teacher, Aanvullend onderzoek kan verricht worden door de leerkracht, rt'er, ib'er, reken coördinator, consulent plein 013. De extra zorg wordt vastgelegd op de groepskaart.	- Wanneer vanuit eerste signaleringsgegevens (observaties, diagnostische gesprekken, toets resultaten) blijkt dat een ontwikkeling niet optimaal verloopt, pleegt de leerkracht een interventie om de leerling extra hulp te bieden. - Instructies worden door de leerkracht gegeven. - Deze hulp wordt tijdens de les binnen de klas gegeven. Dus onderwijsassistenten werken zoveel mogelijk in de groep. (Dat heeft als voordeel dat deze hoort hoe de leerkracht uitlegt, en ook ter plekke aan de leerkracht kan vragen hoe de uitleg moet, en er kan altijd afstemming plaatsvinden, het is belangrijk dat leerkracht en onderwijsassistent de dezelfde taal spreken en dezelfde strategieën aanbieden. - Uitbreiding leertijd kan buiten de groep, mits het aanbod goed is door gesproken met de

			Leerkracht. - Per groep wordt zoveel mogelijk met dezelfde onderwijsassistent gewerkt om te voorkomen dat de kinderen met teveel wisselende gezichten te maken krijgen.
3.		De leerling krijgt speciale zorg. - Na overleg tussen leerkracht en intern begeleider wordt deze speciale zorg structureel geboden. - De speciale zorg wordt geboden door leerkracht, rt'er , (intern of extern) of ib'er. De benodigde gegevens worden middels diagnostische onderzoeken door de school zelf verzameld en bieden voldoende basis voor handelingsgerichte interventies. De extra zorg wordt vastgelegd in het interventieoverzicht, een handelingsplan en/of een OPP.	- Wanneer een aantal interventies onvoldoende positief effect hebben wordt het kind of een groep kinderen aangemeld bij de interne begeleider voor nadere bespreking. (kan ook op verzoek van de interne begeleider zijn). Dit kan 4x per jaar tijdens de groepsbesprekingen een vast onderdeel van de bespreking worden. - Het doel van deze bespreking is om samen te komen tot handelingsalternatieven met betrekking tot het kind of een groep kinderen. Indien gewenst kan de interne begeleider, of de consulent plein 013 een nadere analyse maken door klassenobservaties en/of een intern didactisch onderzoek. - In dit stadium kan ook een extern onderzoek worden overwogen, betaald vanuit de ondersteuningsgelden. - Wat zijn de mogelijkheden? 1. Tijdelijk rt als hiaattraining 2. Eigen leerlijn - In de groep - Buiten de groep, individueel of groepsoverstijgend 3. Het kind volgt het programma met een groep lager mee. (Bij voorkeur plaatsen in een combi) Criteria bij 1 t/m 3: Welbevinden kind Groepssamenstelling (bij combinatiegroep geen eigen leerlijn in de groep) Klassenmanagement (draagkracht leerkracht, zwaarte groep) Wanneer er besloten is om een leerling in een eigen leerlijn te

			laten werken, dan wordt er in samenspraak met ouders een ontwikkelingsperspectief of arrangement opgesteld. Deze wordt 2x per jaar geëvalueerd
4.		De leerling krijgt specialistische zorg. De leerling wordt eventueel besproken in het ondersteuningsteam van school. Buitenschoolse specialisten worden geraadpleegd. Hieruit kunnen gesprekken en/of observaties voortkomen. Benodigde gegevens worden middels diagnostisch onderzoek door een specialist verzameld. De specialistische zorg wordt geboden door medewerkers van de school (bijv. leerkracht, onderwijsassistente, remedial teacher). of door hulpverleners van buiten de school. Bijvoorbeeld: consulente Plein 013 of experts Plein 013. De specialistische zorg wordt vastgelegd in een arrangement. Leerlingen met een eigen ontwikkelingsperspectief. Afhankelijk van de voortgang blijft het kind in deze fase of het gaat terug naar fase 3, evt. 2 of 1. Afhankelijk van de voortgang vindt kan er een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) bij de Commissie van toelaatbaarheid (Plein 013) aangevraagd worden, wat een verwijzing naar SBO of SO als gevolg kan hebben.	- Wanneer de school handelingsverleggen is wordt er met toestemming van ouders externe hulp van een specialist ingeroepen. - Externen die betrokken kunnen zijn vanuit het ondersteuningsteam: - Schakelfunctionaris - Sociaal verpleegkundige - Consulente Plein 013 - Ook kan een extern onderzoek overwogen worden Naar aanleiding van de bevindingen en adviezen stelt de leerkracht in samenspraak met de externe specialist, de interne begeleider en de ouders een ontwikkelingsperspectief op. - Naar aanleiding van het externe onderzoek of na de evaluatie van het OPP op niveau 4 kan blijken dat er meer specifiekere zorg nodig is, dan dat er op school in de klas geboden kan worden. In overleg met alle betrokkenen zal dan een aanvraag bij Plein 013 ingediend worden voor advies of TLV, of voor gelden voor een arrangement in de school (bij 4 jarigen of verhuizers binnen een jaar) omtrent het geschikte onderwijsaanbod. Er kan toelaatbaarheidsverklaring afgegeven worden voor speciaal onderwijs (SO) (=zorgniveau 5) of een speciaal basis onderwijs (SBO) (=zorgniveau 5) zijn.
5.		Toelaatbaarheidsverklaring SO of SBO	- Voor sommige kinderen kan een de extra begeleiding middels een arrangement niet voldoende zijn

			om tot een optimale ontwikkeling te komen en kan verwijzing naar het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs nodig zijn. - De interne begeleider draagt er zorg voor dat het betreffende kind aangemeld wordt bij Plein 013 middels het digitale overdracht systeem (groeidocument en arrangement). - De intern begeleider blijft betrokken bij evaluaties.
--	--	--	---

luidelijking van de niveaus van basis- en extra ondersteuning zie onderstaand figuur.

4. Specifieke onderwijsbehoeften

Wij vinden het belangrijk dat elk kind zich op zijn/haar eigen tempo en naar eigen vermogen kan ontwikkelen. Er zijn grote verschillen in begaafdheid, tempo en belangstelling. Daarnaast zijn er kinderen die door specifieke leerproblemen aangepaste zorg behoeven.

Daarbij denken we aan:

- het aanbieden en laten verwerken van leerstof op een hoger niveau voor de kinderen die zich sneller ontwikkelen (compacten en verrijken) (6.1)
- voor kinderen die het leerstofaanbod van de groep niet meer kunnen volgen wordt gewerkt met een individuele leerlijn op basis van een ontwikkelingsperspectief (6.2)
- Daarnaast is er een groep kinderen die dusdanig door dyslexie worden beperkt dat voor hen aanpassingen gedaan worden. (6.3)
- Soms zijn alle aanpassingen niet voldoende en kan gedacht worden aan verlengen of doubleren. (6.4)

4.1 Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong

Wanneer de groepsleerkracht constateert dat een leerling meer dan gemiddeld begaafd is, worden er aanpassingen in het aanbod gedaan.

We onderscheiden daarbij twee soorten leerlijnen:

4.1.1. Eerste en tweede leerlijn

- De eerste leerlijn

Doelgroep: Kinderen met een voorsprong van een half jaar of minder, goede leerlingen/intelligente leerlingen/uitblinkers op een bepaald vak.

Er wordt een selectie gemaakt uit de oefenstof waarbij met name de hoeveelheid oefenstof sterk verminderd wordt.

De leerlingen volgen de instructie bij nieuwe elementen in de leerstof van taal en rekenen.

Kortom: weglaten herhalingsstof, beperken oefenstof tot 50%

- De tweede leerlijn

Doelgroep: Meer dan een half jaar voorsprong op 3 vakgebieden (spelling, rekenen en begrijpend lezen), hoogintelligente kinderen/hoogbegaafde kinderen en kinderen met een grote didactische voorsprong op minimaal begrijpend lezen en rekenen.

Er wordt gewerkt met een minimum aan instructie en oefentijd. (bv. werken met een routeboekje.)

Altijd aanbieden: introductie van nieuwe leerstof, opdrachten met een probleemoplossend karakter, groepsgerichte activiteiten en methodetoetsen.

Leerlingen die compacten volgens de eerste of de tweede leerlijn houden tijd over. Deze tijd kan worden ingezet om de leerlingen een verrijkingsaanbod aan te bieden dat aansluit bij hun interesses en manier van leren en wat hen helpt bij het 'leren leren'. Voor de tweede leerlijn wordt gewerkt met verrijkingsmateriaal dat bij voorkeur een beroep doet op het creatieve denkvermogen.

Alleen bij kinderen met een grote didactische voorsprong wordt er soms voor gekozen om de leerstof op een hoger niveau aan te bieden.

Voor signalering, diagnostiek en leerlingbegeleiding wordt gebruik gemaakt van 'Enigma'. Enigma is een professionaliseringsspel, dat tijdens een leerlingbespreking wordt ingezet om in beeld te brengen wat een kind nodig heeft. Vervolgens kan gekozen worden voor het inzetten van 'Het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid' van Eleonoor van Gerven en Sylvia Drent.

Het DHH wordt alleen ingezet wanneer er een vermoeden van hoogbegaafdheid is, bij de begeleiding van begaafde kinderen is het LVS leidend.

4.1.2. De Plusklas

In de groepsplannen wordt beschreven op welke gebieden de leerling extra of aangepaste leerstof krijgt aangeboden. Daarnaast is ook op het Opmaat-formulier te zien welke aanpassingen in de leerstof worden gemaakt. Voor de meeste leerlingen is dat voldoende.

Aandachtspunt vormen die kinderen waarvan we weten of vermoeden dat er sprake is van (hoog)begaafdheid, en die daardoor onvoldoende uitdaging en specifieke begeleiding krijgen in de groep. Voor hen hebben we een plusklas opgezet.

De plusklas is er voor die kinderen die door hun meer/hoogbegaafdheid niet voldoende hebben aan de reguliere lessen, intellectueel te kort komen, niet genoeg uitgedaagd worden en daardoor diverse problemen kunnen krijgen.

Hier worden zij in staat gesteld specifieke sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkelingen door te maken die binnen de klas niet mogelijk zijn. Door ze extra zorg te bieden in een aparte groep, krijgen ze op niveau en persoonlijkheid afgestemde taken die verder kunnen worden uitgewerkt in de reguliere groep. De nadruk wordt gelegd op het bedenken en uitwerken van strategieën en het samenwerken met anderen.

Met de ouders/ verzorgers wordt vervolgens besproken of er tot plaatsing wordt overgegaan.

Kinderen kunnen na vakanties in- en uitstromen.

4.1.3. Vervroegde doorstroming

Soms zijn alle aanpassingen niet voldoende en kan gedacht worden aan vervroegde doorstroming.

Uitgangspunten

- Vervroegde doorstroming houdt in dat de leerling eerder dan gebruikelijk naar een volgende groep gaat.
- Het voordeel van vervroegde doorstroming is, dat wanneer dit onder goede voorwaarden gebeurt, de (hoog)begaafde leerling niet alleen cognitief, maar ook sociaal en emotioneel meer aansluiting kan vinden bij de nieuwe groep. Juist de mogelijkheden tot sociale en emotionele spiegeling aan de nieuwe groepsleden kan een positieve uitwerking op de leerling hebben.
- Versneld naar een volgende groep gaan, kan een effectieve interventie zijn voor (hoog)begaafde kinderen. Dat betekent niet dat deze interventie geschikt is voor iedere leerling met hoge intellectuele capaciteiten.
- Vervroegd doorstromen op één vakgebied is niet mogelijk. Als een leerling op een onderdeel meer dan een jaar voorsprong heeft, wordt gewerkt met een versneld leerstofaanbod op dat gebied, waarbij de vrijgekomen tijd gevuld wordt met adequate verdieping –en verbreding.
- Een kind kan maximaal één keer een groep overslaan. Wanneer een tweede moment in beeld komt zal de oplossing gezocht worden in een evenwichtig compactings- en verrijkingsaanbod.
- Is er bij het hoogbegaafde kind sprake van een gediagnosticeerd leer- en/of gedragsstoornis staat de school terughoudend t.o.v. vervroegde doorstroming.
- Vervroegde doorstroming is een besluit dat in overleg met ouders, groepsleerkracht, ib-er en directie wordt genomen. De school neemt uiteindelijk de beslissing.

Zie voor uitvoerig beleid het beleidsplan hoogbegaafdheid en vervroegde doorstroming.

4.2 Leerlingen met een ontwikkelingsachterstand

Uitgangspunt is om leerlingen zo lang mogelijk bij de leerlijn van de groep te betrekken.

Door het intensiveren van het aanbod, de tijd en/of instructie proberen we de leerlingen bij de groep te houden.

Als dat niet lukt krijgt het kind een ontwikkelingsperspectief.

Een ontwikkelingsperspectief bevat een inschatting van het uitstroomniveau van de leerling naar het voortgezet onderwijs en didactische einddoelen aan het einde van de basisschool voor de vakken waarvoor een eigen leerlijn wordt aangeboden.

In een document worden de onderwijsdoelen, het leerstofaanbod en de wijze van begeleiding vastgelegd voor die leerlingen die structureel achterop zijn geraakt en het eindniveau van groep 8 waarschijnlijk niet zullen bereiken.

Zie voor toelichting de kwaliteitskaart Ontwikkelingsperspectief.

4.3 Dyslexie

Wat is dyslexie

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het goed of vlot toepassen van het lezen en/of spellen.

Na een onderzoek kan worden vastgesteld dat er sprake is van dyslexie. Dat onderzoek kan vanaf medio groep 4 worden afgenomen.

De criteria om in aanmerking te komen voor zo'n onderzoek zijn onder andere:

- Een vertraagde leesontwikkeling;
- Een achterstand op het gebied van spelling, d.w.z. in de groepen 3 en 4 drie keer achter elkaar een E-score bij de CITO-toets;
- Een duidelijk verschil met de scores van de overige CITO-toetsen (bijv. rekenen);
- Het probleem in het aanleren en toepassen van het lezen en/of spellen blijft bestaan, ook wanneer er minimaal gedurende een half jaar extra hulp geboden is.
- Per 1 januari 2009 is de vergoeding van diagnose en behandeling van ernstige, enkelvoudige dyslexie ondergebracht bij de gemeente.

Werkwijze

Vanaf de kleutergroep wordt de taal/leesontwikkeling van alle kinderen nauwkeurig gevolgd. We gebruiken hierbij ons eigen Protocol 'leeslijn en dyslexie'. Wanneer blijkt dat het kind onvoldoende baat heeft bij de gerichte hulp die extra is geboden, dan wordt er gekeken of hij/zij aan de andere criteria voldoet om in aanmerking te komen voor een dyslexie-onderzoek. Dit gebeurt altijd in overleg met de ouders/verzorgers, leerkracht en interne begeleider. Het onderzoek wordt afgenomen door een GZ-psycholoog. De conclusie van het onderzoek wordt ook getrokken door deze GZ-psycholoog en hij/zij is bevoegd om een eventuele dyslexieverklaring op te stellen.

Als de leerling in aanmerking komt voor vergoeding door de ziektekostenverzekeraar voor behandeling, kan deze behandeling op school plaatsvinden. Voordeel daarvan is dat er goed overleg is tussen behandelaar, leerkracht, intern begeleider en ouders. In de klas proberen we zo goed mogelijk aan te sluiten bij de adviezen vanuit de begeleiding.

Het leesdossier

Voor de kinderen die een dyslexieverklaring hebben, maar ook voor kinderen waarbij sprake is van een vertraagde leesontwikkeling en waarbij mogelijk sprake is van dyslexie wordt een leesdossier aangelegd.

In dit dossier worden alle toetsen en interventies vastgelegd, zodat iedere volgende leerkracht kan nagaan welke hulp een kind heeft gehad en welke hulp het kind nodig heeft.

Aan het eind van een leerjaar vult de leerkracht het overdrachtformulier in.

Bij de overgang naar het voortgezet onderwijs wordt een samenvatting van het dossier gemaakt en ontvangt de nieuwe school een ondersteuningsverklaring, die aangeeft dat er sprake is van ernstige lees –en/of spellingproblemen.

Het leesdossier omvat:

- Alle toetsgegevens op het gebied van lezen/spelling
- Analysegegevens behorend bij de toetsen
- Handelingsplannen
- Opsomming alle interventies
- Overdrachtsformulieren per leerjaar
- Aan het eind van groep 8 wordt de ondersteuningsverklaring toegevoegd.

Zie voor een uitvoerige beschrijving het 'Leeslijn en dyslexieprotocol'.

4.4 verlengen/doubleren

Soms zijn alle aanpassingen niet voldoende en kan gedacht worden aan verlengen of doubleren.

Uitgangspunten Verlengen/Doubleren

- Het onderwijs is zodanig ingericht dat de kinderen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen (zie de Wet op het Primair onderwijs, algemene doelen art.8)
- Dat impliceert dat zittenblijven zo min mogelijk mag voorkomen.
- Voor een beperkte groep kinderen kan een doublure wenselijk of noodzakelijk zijn, omdat voor sommige kinderen een verlengde leertijd nodig is.
- Een kind kan bij ons op school maar één leerjaar extra doen.
- Doubleren in groep 2, 3, 4 en 5 biedt meer mogelijkheden dan doublure in een hogere groep.
- Kinderen die presteren overeenkomstig hun mogelijkheden komen niet in aanmerking voor een doublure.
- Wanneer er sprake is van een leerstoornis zoals dyslexie en dyscalculie kan ervoor gekozen worden een kind, ondanks aangetoonde achterstand, toch door te laten gaan naar een volgende groep. Er wordt dan een OPP opgesteld met daaraan gekoppeld een eigen leerlijn.
- Doubleren dient gebaseerd te zijn op een reële verwachting op succes, en moet leiden tot een duidelijk rendement zoals hogere prestaties, beter welbevinden, vergroting van het zelfvertrouwen, positief zelfbeeld.
- Het laten doubleren op sociaal-emotionele gronden dient onderbouwd te worden met duidelijke doelstellingen en eisen die we hieraan stellen, observatie –en toetsgegevens die verzameld moeten worden.
- Het doubleren van een leerling is een besluit dat in overleg met ouders/verzorgers, groepsleerkracht, ib-er en directie wordt genomen. De school neemt uiteindelijk de beslissing.
- De school werkt niet met contracten, waarbij men onder druk van de ouders een kind laat overgaan en de ouders laat ondertekenen dat er niets extra's met hun kind wordt gedaan. In de praktijk werkt dat nooit, omdat een leerkracht een kind niet de dupe van de ouders laat worden en toch tijd zal (blijven) steken in dat kind. (En die tijd zal dan onttrokken worden aan de andere kinderen.)
- Bij de overweging of doubleren noodzakelijk is wordt het totale kind in beeld gebracht. Hiervoor wordt het 'beslissingsblad doubleren/verlengen gebruikt. (zie bijlage) Daarbij wordt gekeken naar:

- De prestaties van het kind (LVOS Cito, methode-gebonden toetsen, observaties van de leerkracht.)
- Sociaal emotioneel functioneren (vriendjes, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, zelfverantwoordelijkheid)
- Groepsfactoren
- Werkhouding
- Schoolloopbaan tot nu toe
- Thuisituatie
- Medische gegevens

Zie voor een uitvoerige beschrijving het protocol verlengen/doubleren.

5. Taken en verantwoordelijkheden t.a.v. zorg en begeleiding

5.1 De groepsleerkracht

In het leerproces van alle leerlingen vervullen de leerkrachten een centrale rol. De leerkracht richt het onderwijs zo in, dat problemen van leerlingen vroegtijdig worden onderkend en zoveel mogelijk worden voorkomen (preventieve zorg). De groepsleerkracht is samen met zijn/haar collega's verantwoordelijk voor het leer- en leefklimaat in de school.

Klassenmanagement

De kwaliteit van het onderwijs wordt in hoge mate bepaald door de wijze waarop de groepsleerkracht het onderwijs in zijn/haar groep organiseert.

De leerkracht

- Is de eerst verantwoordelijke rondom de zorg voor kinderen uit de groep. Het is de leerkracht die de ouders in principe als eerste inlicht.
- Toont in contact met ouders een zakelijke en gevoelsmatige betrokkenheid, om zo hun kind optimaal te kunnen helpen. Ook zorgt de leerkracht voor de registratie van de gesprekken.
- Schept een positief werkklimaat en doet recht aan de verschillen tussen kinderen.
- Hanteert bij de vorming van het onderwijsleerproces verschillende werkwijzen zodat alle leerlingen in principe de kerndoelen kunnen bereiken.
- Hanteert bij de begeleiding van kinderen die bijzondere zorg vragen, zodanige werkwijzen dat zij recht kan doen aan verschillen tussen leerlingen.
- Evalueert samen met collega's en de interne begeleider de effecten van zijn/haar onderwijs en begeleiding.
- Stelt op grond hiervan, in samenspraak met collega's, plannen op voor verdere ontwikkeling en verbetering.
- Toetst regelmatig of de vaardigheden en de aangeboden leerstof daadwerkelijk wordt beheerst d.m.v. : methode gebonden toetsen, cito toetsen en registraties van observaties van welbevinden en betrokkenheid.
- Schakelt de hulp van de ib'er in bij leerlingen die extra zorg nodig hebben.
- De groepsleerkracht is medeverantwoordelijk voor zijn eigen beroepsmatige ontwikkeling. Dit betekent dat hij deze ontwikkeling in overeenstemming met het schoolbeleid toepast.
- Voert een administratiesysteem, waardoor anderen ook (inclusief invallers) inzicht in de ontwikkelingen van de leerlingen/zorgleerlingen en zicht op de aangeboden hulp kunnen krijgen.
- Bezoekt vergaderingen, bijeenkomsten in het kader van zorgverbreding.
- Daarnaast zijn de volgende vaardigheden van belang:
 - Een effectief lesverloop kunnen bewerkstelligen
 - Inzicht hebben in de mogelijke leerlijnen van de leerlingen in de groep
 - Boven de methode kunnen staan
 - Inzicht hebben in de leervorderingen van de leerlingen: hoe bereikt de leerling het leerdoel en in welk tempo

5.2 De onderwijsassistent

De taak van de onderwijsassistent is:

- Ondersteunen van de leerkrachten in de groep
- Werken met kleine groepjes kinderen
- Werken met individuele kinderen
- Uitvoeren van handelingsplannen
- Onder supervisie, een groep overnemen

5.3 De intern begeleider

De school beschikt over een interne begeleider die vier dagen per week beschikbaar is.

De interne begeleider organiseert, coördineert en bewaakt de leerlingenzorg binnen de school.

Hij/zij ondersteunt collega's planmatig bij het uitvoeren van zorgverbredingactiviteiten en zorgt voor een afstemming van deze activiteiten op schoolniveau.

Hij/zij voert, indien nodig, gesprekken met ouders en leerkrachten en ziet er op toe dat gemaakte afspraken nageleefd worden.

Daarnaast neemt de interne begeleider incidenteel toetsen af bij individuele kinderen en observeert hij/zij incidenteel in de groepen.

Rollen van de interne begeleider

De werkzaamheden van de kwaliteit coördinator bestaan uit de volgende rollen:

Rol intern begeleider als Leercoördinator:

- Faciliteert het leren van de leerkracht als professional.
- Biedt coaching en consultatie aan op leerkrachtvaardigheden volgens de principes van EDI en Rosenshine.
- Observeert lessen en voert dialoog met leerkrachten over verbeteringen of verwijst naar literatuur/ andere experts.
- Is actief betrokken bij leerteams, inventariseert ontwikkelbehoeftes en adviseert op onderwijs inhoudelijke processen (rondom zorg).

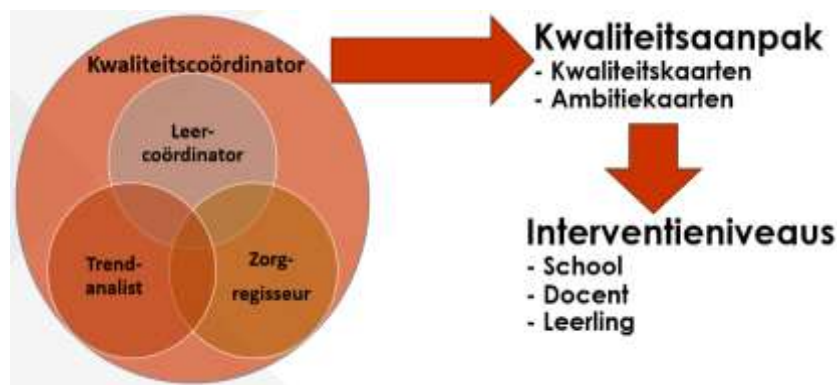
Rol intern begeleider als Trendanalist:

- Zorg dragen voor de opzet en uitwerking van de toetskalender en het leerlingvolgsysteem.
- Het versterken van het leerteam door kennis over te dragen over opbrengst- en handelingsgericht werken.
- Ondersteunen van leerkrachten en het leerteam bij het analyseren van de data-analyse en het opstellen van een actieplan.
- Analyseren van de data-analyse en de activiteiten op schoolniveau in het kader van opbrengst- en handelingsgericht werken.
- Adviseren van het MT naar aanleiding van de data-analyse op schoolniveau bij het ontwikkelen van onderwijsbeleid en het beleid tot passend onderwijs.

Rol intern begeleider als zorgregisseur:

- Het opstellen van het schoolondersteuningsplan (SOP)
- Opstellen en bewaken van kwaliteitskaarten op het gebied van kwaliteitszorg en passend onderwijs.
- Biedt collegiale consultatie aan leerkrachten over het professioneel handelen aan leerlingen die meer nodig hebben dan de basisaanpak.
- Stelt leerkrachten in staat autonoom om te gaan met de zorg in hun klas.

- Onderzoeken en adviseren bij de aanname van nieuwe leerlingen met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.
- Coördineren van de begeleiding die door externen wordt verzorgd.
- Coördineren van activiteiten met betrekking tot schoolverlaters (POVO) en bewaken van de procedures van aanmelding voor (v)so en lwoo/praktijkgericht onderwijs.
- Stemt, waar nodig, af met ouders, het jeugd- of wijkteam en het samenwerkingsverband.
- Organiseren van onderzoek en speciale hulp ten behoeve van leerlingen met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en de bijbehorende dossiervorming.
- Initiëren en coördineren van de aanvragen voor arrangementen en toelaatbaarheidsverklaringen.
- Procesbewaking van de intensieve en zeer intensieve zorgleerlingen.
- Coördineren van de toeleiding van leerlingen naar een passende onderwijsplek.

5.4 De directeur

De directeur draagt de eindverantwoordelijkheid voor het onderwijskundig management, hieronder valt ook de zorg en begeleiding op school.

De directeur blijft nadrukkelijk betrokken bij de interne leerlingenzorg door:

- Deelname overlegsituaties binnen het directieoverleg en Plein013.
- Overleg te voeren met de IB-er over inhoudelijke of beheersmatige zaken.
- Incidenteel groepsplannen, groepsoverzichten en OPP mee door te nemen.
- Deelname aan complexe leerling besprekingen
- Regelmatig overleg met groepsleerkrachten en (flits) bezoeken van groepen
- Samen met IB-er teambijeenkomsten over zorg en begeleiding voorbereiden
- Diverse contacten met ouders. Dit betreft gesprekken bij: aanmelding/inschrijving en tussentijds verlaten van de school als ook, indien nodig de eindgesprekken schoolverlaters.
- De directeur delegeert de uitvoerende activiteiten van de zorg en begeleiding evenals de coördinatie.
- De directeur schept helderheid in het team op grond waarvan er tot zulke taakverdeling is besloten. De directeur geeft zelf leiding aan of delegeert aan de IB-er het invoeren van nieuwe zorg en begeleidingsaspecten. De directeur draagt zorg voor het nascholingsplan.

6. Ondersteuningsteam

Doel

Het doel van het ondersteuningsteam is het adviseren en ondersteunen van de school in het oplossen/verminderen van enkelvoudige leer- en/of gedragsproblematiek van kinderen, waarvan de oorsprong gelegen is in factoren die niet direct door school te beïnvloeden zijn.

Resultaat

- Betere en vroegtijdige signalering, tijdig en effectief ingrijpen
- Optimale begeleiding door gerichte handelingsadviezen
- Voorkomen van escalatie van problemen
- Betere afstemming tussen onderwijs en zorg
- Ontzorgen IB-er
-

Aanpak

<i>Vertegenwoordigers die plaatshebben in het OT</i>	• Intern begeleider • Schakelfunctionaris • Sociaal verpleegkundige GGD • Consulent plein 013 Daarnaast op uitnodiging: Ouders, leerkracht, directeur, peuterspeelzaalleidster, ambulant begeleider REC, jeugdarts, speltherapeut enz.
<i>Functie OT</i>	• Vraagverheldering en analyse • Interdisciplinaire bespreking van ingebrachte casussen • Inbrengen aanvullende info JGZ (jeugdgezondheidszorg) en AMW (algemeen maatschappelijk werk) dossiers • Consultatie en advies aan intern begeleider/leerkracht
<i>Frequentie van overleg</i>	Het zorgteam komt 4 x per jaar bij elkaar. Op basis van een agenda is er overleg met alle vertegenwoordigers waarin casussen worden besproken. Bij dit overleg worden leerkracht en ouders uitgenodigd en zo nodig ook externe deskundigen die bij de casus betrokken zijn
Toeleiding naar overleg: formulieren	Een kind wordt aangemeld en besproken in het OT met schriftelijke toestemming van de ouders. Het aanmeldformulier wordt gebruikt om de hulpvraag zo concreet mogelijk te verwoorden. De leerkracht bespreekt het aanmeldformulier met de ouders.
Vorbereiding overleg	IB'er bereidt het overleg voor door een agenda te maken waarin de casussen kort toegelicht worden, zodat eenieder zich hierop kan voorbereiden. Hierbij wordt aangegeven of sprake is van een lopende casus of een nieuwe casus. IB verspreidt één week van tevoren de agenda onder betrokkenen.
Verslaglegging overleg	IB maakt een verslag van het overleg en zorgt dat alle betrokkenen hiervan een kopie ontvangen. Per kind wordt een logboek bijgehouden. SMW houdt zelf een dossier bij van de casussen waar hij bij betrokken is.

Terugkoppeling naar leerkrachten	Via e-mail en het bijhouden van het logboek stelt IB de leerkracht op de hoogte. We streven ernaar dat de leerkracht bij het overleg aanwezig is om informatie te geven, om vragen te stellen en handelingsadviezen te krijgen.
<i>Terugkoppeling naar ouders</i>	Dit is de verantwoordelijkheid van de Ib'er. Het verdient de aanbeveling om ouders zoveel mogelijk mondeling op de hoogte te brengen van de uitkomsten van het zorgteamoverleg. In voorkomende gevallen kan ook worden afgesproken dat terugkoppeling via e-mail gebeurt. Meestal zijn ouders zelf aanwezig bij de zorgteambesprekingen.

Daarnaast hanteren we de verplichte **meldcode** middels het basismodel volgens 5 stappen:

Stap 1	In kaart brengen van signalen.	
Stap 2	Overleggen met een collega. En eventueel raadplegen van Veilig Thuis.	
Stap 3	Gesprek met de betrokkene(n).	
Stap 4	Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd het SHG of AMK raadplegen.	
	Heb ik op basis van stap 1 t/m stap 3 een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling	
	Heb ik een vermoeden van acute of structurele onveiligheid	
Stap 5	Neem twee beslissingen	
	1. Is melden noodzakelijk? Melden is noodzakelijk als er sprake is van: Acute onveiligheid Structurele onveiligheid	2. Is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk? Hulp verlenen is mogelijk als: De professional is in staat om effectieve/passende hulp te bieden of organiseren De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp De hulp leidt tot duurzame veiligheid Indien hulp verlenen op basis van een van deze punten niet mogelijk is, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk.

De school beschikt over twee vertrouwenscontactpersonen.

7. Externe ondersteuning

Schakelfunctionaris & Sociaal Team

Voor vragen over de ontwikkeling van hun kind, de opvoeding en de thuissituatie kunnen ouders terecht bij de schakelfunctionaris. De schakelfunctionaris geeft advies, biedt ondersteuning en zoekt samen met de ouders naar een goede oplossing. De ondersteuning is kortdurend.

Vervolgens kijkt de schakelfunctionaris met school wat er nodig is. Als er sprake is van meerdere complexe problemen, dan bespreekt de schakelfunctionaris dit met een medewerker van het Sociaal Team. In het Sociaal Team werken deskundigen van verschillende zorg- en welzijnsorganisaties samen zoals de wijkverpleegkundige, maatschappelijk werker en jeugdhulp. Wanneer er sprake is van ingewikkelde problemen neemt het sociaal team daaropvolgend contact op met de persoon of gezin die de hulp nodig heeft. Samen bepalen ze dan wat er aan gedaan kan worden en waarvoor hulp nodig is. Daarna zorgt een medewerker uit het sociaal team ervoor dat de hulp goed wordt georganiseerd.

Bij doorverwijzing naar het Sociaal Team, houdt de schakelfunctionaris de regie. De schakelfunctionaris blijft de verbindende factor tussen ouders, school en het Sociaal Team.

Sociaal verpleegkundige GGD.

Elke maand vindt een spreekuur met de sociaal verpleegkundige GGD en ouders plaats. De sociaal verpleegkundige GGD kan gericht zijn op het in kaart brengen van problemen als er zorgen zijn rondom een kind. De sociale verpleegkundige maakt daarom deel uit van het Zorgteam.

Consulent plein 013

Vanuit het samenwerkingsverband is bij ons op school twee dagdelen per week een consulent werkzaam die we kunnen consulteren wanneer er vragen en/of problemen met kinderen zijn. Deze consultatie kan leiden tot het observeren in de groep, het geven van handelingsadviezen, het doen van verder diagnostisch onderzoek enz.

ZAT

Wanneer er sprake is van een complexe of meervoudige problematiek op het gebied van opgroeien en opvoeden en de hulp die geboden kan worden vanuit de interne zorgstructuur (SMW/GGD) niet voldoende/afdoende is, kan een gezin (casus) in het ZAT worden ingebracht.

Het doel van het ZAT is om door onderlinge samenwerking, afstemming en coördinatie te komen tot het best passende hulp-of begeleidingsaanbod aan kind en gezin.

Het ZAT Oisterwijk bestaat uit:

- Leerplichtambtenaar
- Wijkagent
- Jeugdarts GGD
- Sociaal verpleegkundige van de GGZ
- Schoolmaatschappelijk werker
- Medewerker van Bureau Jeugdzorg
- Jongerenwerker van de Twern

Een interne begeleider mag altijd aanwezig zijn om een casus toe te lichten.

8. Sociaal emotionele ontwikkeling

Kinderen verlangen naar een schoolomgeving, waar zij zichzelf kunnen zijn en waar zij kunnen leren zonder gepest of uitgelachen te worden. Leerkrachten verlangen naar een school waar zij op een prettige manier les kunnen geven.

De zorg voor het pedagogisch klimaat -en in het bijzonder de zorg voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen- is een speerpunt op onze school. Het welbevinden van onze leerlingen op school en de sfeer in de klas vinden wij erg belangrijk. We willen kinderen leren op een goede manier met zichzelf en met anderen om te gaan.

Om zicht te krijgen op de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze kinderen en om te zorgen voor een goede begeleiding zetten wij De Kanjertraining in.

Kanjertraining

De Kanjertraining is een weerbaarheidstraining ontwikkeld voor kinderen tussen 5 en 15 jaar en hun ouders.

Doel van de Kanjertraining op school is de sfeer in de klas goed te houden (preventief), of te verbeteren (curatief).

Kinderen leren in deze training hun eigen kwaliteiten tot hun recht te laten komen met respect voor anderen.

Subdoelen zijn:

- bevordering van vertrouwen en veiligheid in de klas;
- versterking van sociale vaardigheden bij de leerlingen;
- beheersing door leerlingen van verschillende oplossingsstrategieën in conflicten;
- bewustwording van eigenheid bij de leerlingen: Ik doe mij niet anders voor dan ik werkelijk ben.

Alle leerkrachten zijn gecertificeerd om de training te geven.

Om ervoor te zorgen dat het gedachtegoed van de kanjertraining door het hele jaar wordt uitgedragen wordt er door een werkgroep jaarlijks een planning gemaakt om bepaalde zaken onder de aandacht te brengen bij kinderen en ouders.

De methode kent een leerlingvolgsysteem Kanvas dat erkend is door de onderwijsinspectie en gebruikt kan worden om de sociale opbrengsten bij kinderen te meten. Kanjertraining helpt leerkrachten om anders te kijken naar het gedrag van kinderen.

Vanuit Kanvas wordt 2 keer per jaar een sociogram in de groepen afgenomen in groep 5 t/m 8.

Vanuit Kanvas wordt 2 keer per jaar de Vragenlijst kanjertraining afgenomen in groep 5 t/m 8.

De functie van de Kanjervragenlijst is:

leerkrachten in staat stellen hun leerlingen beter te begrijpen, te begeleiden en te ondersteunen in hun sociaal functioneren in de klas. Naar aanleiding van de uitslag kan de leerkracht in gesprek gaan met de leerling en zijn of haar ouders. In overleg met de ouders kan vervolgens een handlingsplan worden opgesteld. Tevens kan de leerkracht bepaalde oefeningen (van de Kanjertraining) extra inzetten in de klas en/of extra aandacht besteden aan het eigen leerkrachtgedrag. Als leidraad hiervoor kunnen de uitslagen van de vragenlijst en de pedagogische adviezen worden gebruikt. Leerkrachten laten de vragenlijst twee keer per jaar door leerlingen te invullen, rond november en mei. Op deze manier ontstaat er een sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem.

Groepsvorming.

Elke groep maakt aan het begin van het schooljaar met elkaar afspraken die gelden voor de groep. Groepsvorming is op dat moment belangrijk. Dit resulteert in een groepsafsprakenoverzicht. Deze worden met ouders besproken op de eerste informatieavond.

Aanpak bij pesten.

Van belang is om signalen van kinderen en ouders serieus te nemen: niet altijd is voor de leerkracht zichtbaar wat er gebeurt op bv. het schoolplein.

Te allen tijde dient pesten voorkomen te worden of, indien het zich voordoet, zo snel mogelijk te worden aangepakt. Hiervoor hebben we een pestprotocol opgesteld vanuit de lessensystematiek van de Kanjertraining.

Het protocol 'sociale veiligheid Kanjertraining' is uitgangspunt bij het realiseren van ons veiligheidsbeleid.

Er is een coördinator sociale veiligheid.

Faalangstreductietraining en sociale vaardigheidstraining

Veel kinderen hebben wel eens een periode dat het omgaan met kinderen en volwassenen niet even gemakkelijk verloopt. Soms heeft dat een duidelijke oorzaak, soms ook niet. Andere kinderen hebben veel conflicten, weinig vriendjes, zijn verlegen of onzeker, worden gepest, pesten anderen of voelen zich niet prettig op school. Daarnaast hebben sommige kinderen last van faalangst. Dit kan zich uiten in lichamelijke klachten, teruggetrokken gedrag of het overschreeuwen van angst.

Voor sociale vaardigheidstrainingen verwijzen we naar externen zoals het maatschappelijk werk.

Tegen geringe betaling kunnen ouders hun kind hiervoor opgeven.

9. Dossiervorming en registratie

Het leerlingendossier bestaat uit twee delen:

- de leerlingenadministratie
- het kinddossier

De leerlingenadministratie bestaat uit:

- leerlingkaart
- inschrijfformulier
- inschrijfbewijs
- uitschrijfbewijs

Het kinddossier

Het kinddossier is het enige en complete dossier van een kind binnen de school en bevat alle relevante informatie over individuele kinderen en dient alleen voor de organisatie of het geven van onderwijs en de begeleiding van kinderen.

De gegevens uit het kinddossier moeten 5 jaar, na het verlaten van de school, worden bewaard. Vertrouwelijke gegevens die niet meer nodig zijn worden door de papierversnipperaar gehaald.

Het digitale kinddossier kent een vaste mappenstructuur:

- Algemene informatie
 - o aanmeldformulier
 - o intakeformulier kleuters
 - o overdracht peuterspeelzaal 'naar groep 1'
- Interventies

Denk daarbij aan: handelingsplannen (ook extern), extra toetsen, observaties, pi-dictees, foutenanalyses, DHH enz
- Oudergesprekken

Vaak worden korte gesprekjes, mededelingen enz genoteerd in de persoonlijke aantekeningen van de leerkracht. Wanneer 'gewichtige' zaken worden besproken met ouders, wordt hiervan een verslag gemaakt op het daarvoor bestemde format, en wordt het gemaild naar ouders.
- Overdracht
 - o Kijklijnregistratie
 - o Beslissingsblad verlengen/doubleren/versnellen
 - o Rapportage van tussentijdse instroom van een andere school.
- Verslagen (rapporten)
 - o verslagen
 - o De brief door de kinderen van groep 5 t/m 8 geschreven over hun functioneren en welbevinden.
- Zorg
 - o Leedossier
 - o Verslagen externen (onderzoeksverslagen van fysio, logo, ergo, speltherapie, psycho-diagnostisch onderzoek enz.)
 - o IVO-velden
 - o OPP
 - o Registratie arrangementsaanvraag
 - o Ondersteuningsvraag/ondersteuningsteam/logboek
 - o Playing for succes verslagen
 - o LWOO-rapportage
- De Citorapportage staat in Esis

Registraties op groepsniveau

- Groepskaart
Op de groepskaart worden alle gegevens van de leerlingen van een bepaalde groep opgenomen. Denk daarbij aan leerling kenmerken, leer- en ontwikkelingsstoornissen, hulverlening binnen en buiten de school, ondersteuning, schooladvies enz.
De groepskaart wordt door de leerkracht up to date gehouden en wordt gebruikt bij de overdracht naar een nieuwe groep. Elk jaar wordt de groepskaart aangepast aan de nieuwe groep.
- Groeimatrix rekenen, taal en motoriek voor groep 1/2
De leerkrachten houden een groeimatrix bij waarop zij aangeven in hoeverre de leerlingen bepaalde kennis en vaardigheden beheersen
- Didactisch groepsoverzicht rekenen, spelling en technisch lezen
Het didactisch groepsoverzicht wordt gebruikt om de leerlingen in beeld te brengen, te signaleren
welke leerlingen specifieke onderwijs-leer-behoeften hebben en er worden er voor alle leerlingen
passende doelen gesteld, m.n. voor technisch lezen, spelling en rekenen.

Alle documenten die niet digitaal aangeleverd worden, worden gescand en in het kinddossier opgeslagen.

Toetsen en toetsgegevens op IV- en V niveau worden aan het eind van het schooljaar doorgegeven aan de nieuwe leerkracht. Hij/zij bekijkt wat nodig is, daarna worden deze documenten versnipperd.

10. Toetsing

Op de Kikkenduut hebben we afspraken gemaakt met betrekking tot het systematisch volgen van de ontwikkelingen en vorderingen van onze leerlingen. Toetsen is dan ook een noodzakelijk hulpmiddel om te onderzoeken of het geleerde ook werkelijk is opgenomen. We maken onderscheid tussen methode gebonden toetsen en niet methode gebonden toetsen, het leerlingvolgsysteem van Cito.

Methode gebonden en methode onafhankelijke toetsen geven een aanvullend en compleet inzicht in de beheersing van lesstof en in de vaardigheidsgroei van leerlingen en groepen. Waar een methode gebonden toets vooral aantoont wat een leerling wel of niet beheerst, zegt een methode onafhankelijke toets voornamelijk wat een leerling meer of minder beheerst dan leeftijdsgenoten. Resultaten geven tegelijkertijd informatie over de kwaliteit van het onderwijs. Het regelmatig afnemen van (verschillende soorten) toetsen is dus belangrijk voor zowel het volgen van de ontwikkeling van leerlingen als voor het evalueren van de onderwijskwaliteit van de school. Vanzelfsprekend spelen individuele leerlingkenmerken (zoals werkhouding, betrokkenheid, sociaalemotionele hoedanigheid, mogelijkheden en beperkingen) ook een rol. Observaties, het dagelijks gemaakte werk en gesprekken leveren verder informatie op die het beeld van de leerlingen compleet maakt.

Aanpak en uitwerking staan beschreven in de kwaliteitskaart Toetsing.